

Centráčik

Občasník pre žiakov Spojenej školy, zložka Základná škola

Marec / 2018

Deň otvorených dverí

Mesiac s knihou

Keď umenie šumí

**Spojená škola, ZŠ
Centrálna 464
Svidník**

Milí čitatelia.

Druhá polovica školského roka je rozbehnutá a my si ešte niekoľko týždňov počkáme v školských laviciach na vytúžený koniec školského roka.

Od začiatku druhého polroka sa na našej škole roztrhlo vrece s aktivitami, súťažami, deviataci úspešne zvládli Testovanie 9 a nezabudli sme ani na Mesiac knihy. Síce niektorí čítali z prinútenia, ale boli aj takí, ktorí si ku knihe našli aspoň malú cestičku. Ostatní majú ešte dosť možností, veď nikdy nie je neskoro.

Aj v tomto období žiaci našej školy boli úspešní v mnohých súťažiach, pripomenuli si Deň učiteľov a „objavovali“ radosť zo života. Viac sa dozviete v našom časopise. Prajem príjemné čítanie.

Soňa Cimbalová

Obsah

Slovo na úvod	2
Čo nás zaujalo.....	3 -4
Učiteľ národov- J.A.Komenský.....	5
Komenský a my.....	6
Človek a príroda	7 - 8
Komédia Králik Peter.....	9
Objavte radosť zo života.....	10
Krajina, kde je všetko z plastu.....	12
Chceli by ste byť neviditeľní?.....	13- 14
Chceli by ste mať skutočného priateľa.....	15-16
Vesmír nepoznaný a tajomný	17
Keď umenie šumí.....	18
Zahviezdili v súťažiach.....	19

Čo nás zaujalo zo života školy

Deň otvorených dverí na Spojenej škole

V dňoch 29.1 a 30.1 2018 sa uskutočnili Dni otvorených dverí pre žiakov deviatych ročníkov základných škôl z okresov Svidník a Stropkov. Žiaci Spojenej školy si pre svojich hostí pripravili bohatý program, ktorý im priblížil štúdium na našej škole.

Žiaci základných škôl sa dozvedeli informácie o odboroch obchodná akadémia a hotelová akadémia, ktoré ponúka naša škola, a taktiež mali možnosť vidieť malé ukážky z toho, čo žiaci obchodnej a hotelovej akadémie ovládajú. Pochválili sa aj naši športovci svojimi úspechmi. Čas

strávený na našej Spojenej škole sa určite všetkým páčil.

Experimentovanie po nemecky

V treťom štvrťroku prebehli ďalšie pokusy v rámci projektu Experimentovanie po nemecky. Po pokusoch z chémie sa žiaci snažili nafúkať balón bez vlastnej aktivity a vyrábali oxid uhličitý pomocou octu a sódy bikarbóny, potom sa „pustili“ aj do biológie a fyziky.

V biológii si po nemecky osvojili všetky ľudské zmysly a na vlastnej koži vyskúšali ako sa cítia nevidiaci, keď musia namiesto zraku využívať svoj hmat. Vo fyzike sa zamerali na „príťažlivosť“ predmetov. Metódou CLIL,

ktorá prepája učivo cudzieho jazyka s učivom odborných a predmetov sa žiaci učia rýchlejšie a vďaka zážitkovému učeniu si nadobudnuté vedomosti dlhšie uchovávajú v pamäti.

Spojená škola pripravila DOD pre svidníckych škôlkarov ako Továrňu na maškrty

Do školy, teda do Továrne na maškrty zavítala veľmi milá malá návšteva. Predškoláci zo svidníckych materských škôl prijali pozvanie učiteľov a žiakov Spojenej školy a od 6.3. do 8.3.2018 sa zmenili na malých šikovných pomocníkov - cukrárikov. Pedagógovia a vychovávateľky základnej školy pre nich pripravili zábavné popoludnie plné hier a rôznych zaujímavých aktivít.

Budúcim školákom ukázali školu nielen ako miesto vzdelávania, ale najmä miesto, kde

môžu rozvíjať zručnosti, kreativitu, fantáziu, talent, telesne zdatnosti... ale predovšetkým urobiť prvý krok k povzbudeniu, odbúraniu strachu a vychutnaniu si atmosféry školy.

Tieto tri krásne popoludnia plné zábavy ubehli ako voda. A hoci sa deťom zo sladkej továrne ani nechcelo odísť, určite sa mnohí vrátia neskôr už ako malí prváčikovia.

Mesiac s knihou

Na hodinách literatúry sa žiaci Spojenej školy práve v marci viac ako inokedy venovali čítaniu kníh, besedám o prečítaných knihách, čítaniu a rozboru umeleckých textov. Formovali si kladný vzťah ku knihe a k literatúre aj tým, že sa pre nich organizovali rôzne čitateľské besedy, kvízy, súťaže v čitateľských zručnostiach a rôzne iné aktivity.

Žiaci 9. ročníka Spojenej školy pripravili 15.marca 2018 besedu o knihe Ľuda Zúbka Jar Adely Ostrolúckej. Aj takýmto spôsobom si deviataci doplnili vedomosti o Ľudovítovi Štúrovi a jeho živote.

Literatúra a zaujímavosti z tejto oblasti boli

zase hlavnou témou kvízu Literatúrou krížom-krážom. V ňom si žiaci 6. - 9. ročníka ZŠ zmerali svoje vedomosti.

Súťažilo sa v trojčlenných družstvách a súťažiaci museli preukázať nielen vedomosti zo školského učiva, ale aj svoju čitateľskú aktivitu a informovanosť z literárnej oblasti.

V marci sa piataci zamerali na dramatickú výchovu a vyskúšali si napísať vlastné rozprávky, písali literárny scenár, aby nakoniec zahrli bábkové divadielko. Na ďalšej vyučovacej hodine predstavili zasa formou monológov svojim spolužiakom rozprávkové postavičky.

Učiteľ národov - Ján Amos Komenský

Ján Amos Komenský sa narodil 28. marec 1592 a zomrel 15 novembra 1670 v Amsterdame. Bol český pedagóg, jazykovedec, prírodovedec, humanista, filozof, politik. Mal slovenských predkov. Jeho priezvisko je pravdepodobne odvodené od obce Komňa v okrese Uherské Hradiště.

Vyštudoval teológiu a bol vysvätený za kňaza jednoty bratskej, ktorá sa hlásila k husitským tradíciám. Po bitke na Bielej hore sa musel skrývať pred cisárskymi vojskami. V tom čase mu na zomrela manželka i dve deti. Východisko z trpkej situácie hľadal v práci. Vtedy začal pracovať na svojej knihe Labyrint světa a Ráj srdce.

V roku 1628 opustil Moravu a pustil sa putovať po Európe. Finančne ho pri tom podporovali bohatí mecenáši, ktorí si vážili

jeho prácu. Zavádzal úplne nové spôsoby v školskej dochádzke. Hlásal, že školská dochádzka musí byť povinná pre každé dieťa, či je bystré alebo hlúpe, bohaté alebo chudobné.

Preslávil sa na svoju dobu revolučnými pojmami „opakovanie je matkou múdrosti“ a „škola hrou“. Jeho filozofia sa nazýva pansofia. Ústrednou filozofickou ideou J. A. Komenského je myšlienka jednej harmónie ovládajúcej celý kozmos. Komenského filozofické otázky sa sústreďujú na súvislosť zmyslu všetkého bytia

**V deň, kedy sa narodil Ján Amos Komenský, učiteľ národov, si pripomíname
Deň učiteľov**

Učiteľ

Učiteľ je ten, ktorý v sebe tú zázračnú silu má,
pretvárať detskú dušu,
otvárať jej brány poznania dokorán.

Na ich pleciach však bremä leží najťažšie,
keďže formujú to,
čo je pre nás všetkých najdrahšie.

Do celoslovenskej súťaže Komenský a my boli zaslané práce týchto žiakov: literárne práce Barbory Sirokovej a Michaely Surdeníkovej, výtvarné práce Diany Feckaninovej a Michaely Surdeníkovej.

Téma liter. prác – Človek a príroda, výtvarná časť – Stromy a človek, parky, krajina...

Človek a príroda

(Zamyslenie)

Sme jediní vo vesmíre? Odpoveď na túto otázku sa ľudia snažia zistiť už pár storočí, no neúspešne. Neviem, či sme vo vesmíre jediní alebo či sa na iných planétach javí nejaká známka života, ale viem, že naša planéta nie je nesmrteľná, takže by sme sa k nej tak aj mali správať.

Niekedy myslíme len na seba, hoci si to často neuvedomujeme. Chceme mať najviac peňazí, chceme byť najzručnejší, najkrajší, najtrendovejší, najšikovnejší, ale to nejde. Nikto nie je dokonalý. Tak nás príroda stvorila. Niektorí sú vyšší, niektorí nižší, niektorí sú chudší a iní zas plnší, ale každý sme nejakí. Tak to má byť. Tak to príroda chcela. Ale určite si príroda nezaslúži a nechce našu aroganciu voči nej. Svojimi počinmi, ako napr. výrubmi lesov, výparmi z komínov, chemickými prostriedkami... ničíme náš svet, ničíme prírodu, domov, ničíme tým seba.

Ako získame vzduch, keď drevo stromov použijeme ako úžitkovú vec? Vzduch je nenahraditeľná a nevyrobiteľná látka na svete. Ak budeme naďalej stromy vyrubovať a nevysádzať ich, príroda to neprežije. Ale ak sa včas spamätáme, máme ešte šancu, príroda sa sama obnoví. Ešte nie je neskoro! Múdri chlapík Albert Einstein mal teóriu, že ak zahynie posledná včela, ľudstvu zostávajú štyri roky života. Občas

mám pocit, že máme blízko k vyhynutiu poslednej včely... Svojím spôsobom je príroda naším domovom, naším stvoriteľom, mali by sme si uvedomiť, že pánom Zeme je príroda, nie človek. My sme iba súčasťou! Ale v skutočnosti človek ničí v prírode všetko, čo mu príde do cesty.

Nad Južnou pologuľou sa vytvára ozónová diera, ktorá prepúšťa pre ľudský život nebezpečné ultrafialové žiarenie. Severné more už dávno nie je čisté. To preto, lebo tanker, ktorý prevážal ropu, mal nehodu a všetka ropa skončila vo vode. V Južnej Amerike hrozí zničenie dažďových pralesov. Je množstvo ďalších prípadov, kedy spejeme k zániku našej Zeme, pretože človek sa správa ako neriadená strela.

A u nás? Úbytok lesov, odplavovanie pôdy, výruby... Častokrát devastácia prírody v „priamom prenose“. Mnohokrát človek ničí všetko, čo mu príde do cesty. Nedovoľme to! Uvedomme si predsa, že do krásneho umeleckého diela prírody patríme aj my. Aj preto musíme dbať, aby sme nezanechali len stopy ničoty a pustatiny, pretože potom stromy nebudú môcť ohlasovať lesu a jej obyvateľom pieseň pokoja a dobrej nálady. Ale teraz je čas spozornieť! Pretože tak, ako po celý čas sme potrebovali prírodu, teraz príroda potrebuje nás!

Barbora Siroková

Človek a príroda (Zamyslenie Michaely Surdeníkovej)

Bolo krásne májové sobotňajšie popoludnie. Sedela som vo svojej izbe a čítala knihu. Oči mi lietali po písmenkách, ktoré sa mi takmer rozmazávali. Bola som do nej ponorená všetkými myšlienkami. Zrazu mi na knihu dopadlo nejaké svetlo. Bol to slnečný lúč, ktorý sa všetkými silami predieral cez záclonu na okne. Opatrne som vstala a podišla k oknu. Vzrástla vo mne obrovská zvedavosť, a tak som záclonu odtiahla. A už to nebol len jeden jediný lúč, ale bolo ich nekonečne veľa. Ušľazené oči som si rýchlo zakryla rukou, ale po chvíľke som ich opäť otvorila. Nedokázala som sa na tú krásu nepozrieť ešte raz. Bolo to niečo nádherné.

Na jasnej modrej oblohe nebol ani jeden mráčik a slnko sa tak nemuselo predierať cez obrovskú bielu perinu. Aj vtáky mali celú oblohu iba pre seba. Každý z nich si spieval inú melódiu. Bolo to, akoby sa hudbou navzájom dorozumievali. Vetrík jemne unášal svetloružové lupienky zo stromov, na ktorých by malo čoskoro dozrieť sladké šťavnaté ovocie. Začula som aj tiché šumenie listia. Všetky kvietky v tráve predstavovali v mojich očiach neopísateľne krásnu harmóniu. Všade navôkol sa ozýval smiech detí a zároveň aj jemnučký plač dievčatka, do ktorého práve chlapci fúkli púpavu. Drobné padáčky vo vetre s hudbou tancovali a zopár dopadlo aj na jej vlasy. Neviem, či to dievčatko plakalo od radosti. Asi áno. Určite aj ono objavilo to čaro prírody, ktoré som v tej chvíli objavila aj ja. Na parapetu mi priletel vtáčik. Bol veľmi maličký. Perie mal čierne s trochou ružovkastej farby. Hlavička bola tiež čierna s malou bielou škvrnou na čele. Tento vtáčik zobáčikom usilovne d'obal na moje okno. Akoby mi chcel niečo

povedať. Ja som mu, samozrejme, hneď porozumela. Pomyslela som si, že má pravdu. Prechádzka po čerstvom vzduchu by mi nezaškodila. Rýchlo som sa obula a zobrala fotoaparát. Napadlo mi totiž, že cestou by .AZsom mohla spraviť zopár pekných fotiek do mojej zbierky. Strašne rada fotím a ktovie, kedy opäť bude také krásne počasie. Posledné dni boli zamračené a upršané, a preto som veľmi rada, že dnes sa už matka Príroda konečne prebudila a poslala nám deň, po ktorom sme všetci dlho túžili.

Už asi polhodinu som sa len tak prechádzala, dýchala vôňu stromov, počúvala spev vtákov a vychutnávala si krásu prírody. Práve teraz som kráčala po úzkej cestičke, zasypanej pieskom a drobnými kamienkami. Popri nej boli vysoké stromy s hustými zelenými korunami, na ktorých sa hompáľali farebné kvietky a na niektorých už aj dozreté ovocie. Vedľa mňa bola drevená lavička. Rozhodla som sa, že si trochu odpočinem.

S výdychom úľavy som si sadla a začala premýšľať. Vnímala som svoje pocity ako nikdy predtým. Teraz sa mi tento park zdal oveľa krajším ako inokedy. Možno preto, lebo stále sa len niekam ponáhľam a zatváram oči pred toľkou krásou. Takmer každý deň tadiaľ chodím do školy, do ktorej sa stále len ženiem, aby som náhodou neprišla neskoro. Vôbec si neuvedomujem, koľko krásnych zážitkov každým dňom strácam. A nielen ja! Na Zemi sú aj takí ľudia, ktorí vôbec neberú ohľad na životné prostredie. Hádzu smeti na zem a nikdy to po sebe neupracú. V tejto uponáhľanej dobe sa každý len niekam náhli. Buď to je za prácou, do školy alebo kdekoľvek inde. Každý pozerá len na seba. Príroda nás nezaujíma.

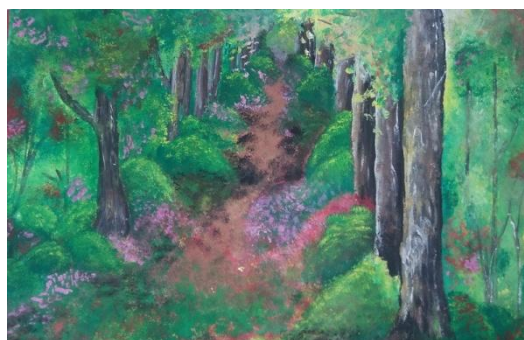
Zaujímá nás, či máme viac ako ten vedľa nás. Pred ochranou životného prostredia utekáme. Myslíme si, že keď práve my začneme dbať na naše prostredie, nič sa tým nezmení. Myslíme si, že jednotlivec nič nezmení. Neuvedomujeme si, ako našou chamtivosťou skrýva kus rozprávky. Ako v knižke. Otočíš list papiera a čaká ťa opäť nové dobrodružstvo. Na každom mieste, všade, kde sa len obzrieš, číha na teba nové konár a ty musíš mať opäť šťastie, aby si nejakú uvidel. Ale keď si potichu, určite nevyplašíš malého vrabčeka alebo srnky na lúke pod lesom. Môžeš toho zažiť oveľa viac. Človek bez prírody nemôže existovať, ale príroda bez človeka áno. Prečo sa potom k nej takto správame? Keď ničíme planétu, ničíme zároveň aj sami seba. Dnes pozeráme len na peniaze, po celý rok šetríme, aby sme mohli ísť v lete na dovolenku. Ale peniaze nie sú všetko. Kam pôjdeme, ak zničíme aj to posledné, čo z prírody ostalo? Naša Zem je jediná. Je jediným miestom, kde môžeme žiť. Za žiadne peniaze si novú nekúpime. Otvorme oči a nebuďme zahľadení len do seba. Pozerajme aj na druhých, ktorí tu ostanú po nás. Zanechajme im to isté čaro prírody, aké zanechali ľudia pred nami. Pomôžme prírode k tomu, aby nám ukázala

a správaním ubližujeme prírode. Koľko nekonečne veľa očarujúcich miest nám mizne priamo pred očami. Určite každý z nás si už kládol otázku: „Na svete žije toľko ľudí. Prečo práve ja? Prečo práve mňa by to malo zaujímať?“ Možno preto, lebo príroda v sebe prekvapenie. Stačí sa len chvíľku zapozerať do koruny stromu plnej konárov a možno na jednom zazrieš roztomilú veveričku. Ale len chvíľu. Hneď ti odskočí na ďalší svoje ďalšie skryté tajomstvá. Veď čaro prírody je to najkrajšie, čo máme. Je tu pre nás všetkých bez rozdielov. Každému z nás dokáže darovať množstvo energie. Stačí len zamyslenie sa nad sebou, nad tým, čo robíme, ako by sme to mohli zmeniť a život bude v tom momente oveľa krajší. Veď niekto začať musí. Zatiaľ ešte nie je neskoro.

Odtrhla som sa od svojich myšlienok a plná energie som sa vybrala na spiatočnú cestu. Napadlo mi, že kus prírody by som mohla priniesť aj k nám domov. S prírodou po boku a príjemným pocitom na srdci som sa pustila do zbierania kvietkov. Po chvíľke som už mala kyticu hotovú. Pre istotu som ju ešte zviazala stebлом trávy a rozbehla sa domov. Bežala som s vetrom opreteký a určite nikto by ma v tej chvíli nedokázal zastaviť. Bol to neopísateľne nádherný pocit.

Práca Diany Feckaninovej

Práca Michaely Surdeníkovej

Rozprávková komédia Králik Peter podľa svetoznámych príbehov Beatrix Potterovej

Chcete sa poriadne zasmiať? Navštívte komédiu Králik Peter.

Rebelský králik Peter žije svoj veselý bezstarostný život spolu s ostatnými zvieratami na farme. Nový majiteľ statku sa však o svoj životný priestor deliť nemieni - a už vôbec nie so zvieratami. Začína sa tak bizarná vojna o teritórium medzi ním a obyvateľmi záhrady. Premiéra filmu sa uskutočnila 22. 03. 2018 a naši žiaci I. stupňa si zasút'ážili v celoslovenskej súť'aži Súť'až s rozprávkou Králik Peter.

Miriam Miňová, 4. ročník

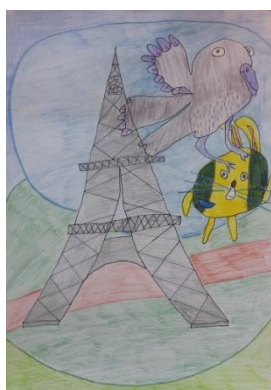
Katarína Vgodová, 4. ročník

Kristián Jurčišín, 4. ročník

Zuzana Červeňáková, 4. ročník

Diana Houšková, 3. ročník

Objavte radosť zo života

Občas náš život pripomína začarovaný kruh, ktorého stredobodom je smútok a nešťastie. Prestane sa nám dariť v jednej oblasti, klesáme na duchu a pred očami sa nám začne kaziť všetko, do čoho sme vkladali energiu. A keď nám niekto povie, aby sme sa usmiali, sme schopní iba vytasiť na neho vražedný pohľad. Ale miesto čakania na správne vesmírne konštelácie, ktoré by nám priali, môžeme pre svoje šťastie spraviť veľa aj sami. A ako to vidíme my?

Radosť v živote a zo života

Radosť sa u ľudí prejavuje veľmi často. Je to ohromný pocit, keď sa celé vaše vnútro naplní šťastím a radosťou.

Už keď sa narodí bábätko, teší sa, čo ho v živote čaká. Usmieva sa. Neskôr si predstavuje jednoduchý a bezstarostný život. Vôbec netuší, čo bude ďalej. Postupne rastie a rastie. Až vtedy si uvedomí, že to nie je také ľahké. Ale stále je to len dieťa. V detstve prichádzajú veľmi malé starosti, ktoré sa však postupne menia. To dieťa už zrazu vyrastie. Je z neho človek. Dospelý človek. Až ten dospelý človek vie, že to naozaj nie je jednoduché. Začína si uvedomovať kopu vecí. Začína tie veci chápať. Dospelý človek pozitívne myslí a dáva si súvislosti dokopy. Nemusí byť

všetko zas také komplikované, ako si myslel. V živote je plno radosti. Človek ju prežíva v kruhu svojej rodiny, blízkych. Pochopí, že radosť v živote a zo života mu dáva jeho rodina a blízki. S nimi trávi najviac času a najšťastnejšie a najradostnejšie chvíle. Dodáva mu to silu. Radostné chvíle sa však občas menia aj na tie smutné. Tým smutnejším je sa lepšie vyhýbať, ak sa to vôbec dá. Veď kto by ich predsa chcel.

Preto si treba užívať každú chvíľu, akoby to bola tá posledná. A dobré je tiež pochopiť, že radosť v živote a zo života nám dáva naša rodina a blízki. Je len na nás či sa budeme tešiť s nimi a vychutnávať si každú spoločne prežitú chvíľu.

Laura Surdeníková, 6.AZ

Radosť v živote

Život je rýchly ako senie,
zobudíš sa a už ťa tu nie je.
Čas uteká, život je krátky,
nikdy sa už nevrátiš
do tejto rozprávky.
Život máš iba jeden,
váž si bytia.
Život je ako divadlo,
každý hrá za seba.
Aj keď máš v srdci boj,
stále sa smej.
Aj keď nie je najľahšie,
život je predsa miesto najkrajšie.

Soňa Cimbalová, 9.AZ

Radosť

Zázračná vôňa, farebná tráva,
čarovný les, žiarivý domov.
Tento pocit je vtedy,
keď môžeme letieť,
vidieť farby sveta
dotýkať sa svojho sna,
dosiahnuť svoj cieľ,
a nestratiť hlavu od šťastia.

Diana Feckaninová, 7.A

Krajina, kde je všetko z plastu

Veľa sa teraz hovorí o životnom prostredí, o jeho znečisťovaní, o množstve odpadu, ktorý nás obklopuje. Najviac je plastov, ktoré vidíme všade, kde sa pohneme. Prečo sa často používajú? Najmä preto, lebo sú ľahko tvarovateľné a dajú sa používať na výrobu bežnej spotreby. Druhá polovica 20. storočia sa dá charakterizovať ako éra plastov.

Ale ich účinkami sa cez vzduch a vodu znečisťuje pracovné a životné prostredie a nepriaznivo pôsobia na ľudský organizmus. musíme sa „prebudiť“, aby sme v budúcnosti nežili v plastovom svete.

Plastový svet

Zatvorím oči a predstavujem si, že celý svet je z plastu.

Bývali by sme v plastových domoch. V lete by sme sa v nich poriadne zapotili a v zime, naopak, by sme mrzli. Pri pohľade z okna by som videla iba škaredé prostredie a skoro žiadnu prírodu. Plastové stromy a na nich plastové plody? Bolo by to hrozné! Tráva by bola síce zelená, ale nebola by určite príjemná a hebká na dotyk bosými nohami. Kvety by síce na lúke boli krásne farebné, ale určite by nevoňali ako v reálnom živote. O zvieratách a vtákoch už ani nehovorím. Nečvirikali by,

nespríjemňovali by nám život v prírode. Všade naokolo plast, plast, plast...

A čo my ľudia? Nosili by sme šaty z umeliny a jedli by sme plastmrkvu, plastbanán, plasthrozno... Hrôza! Čo by to bol za život? A vôbec, boli by sme ešte ľuďmi v pravom zmysle slova?

Ja by som si tento svet vedela predstaviť iba vo filme. Ale v reálnom živote? Určite nie. Tešme sa z voňavej prírody, spevu vtákov, z teplého slnka a, najmä, chráňme si to. Aby sme sa raz neprebudili do plastovej krajiny

Kiara Sadivová, 6.AZ

Krajina , kde je všetko z plastu

Viete si predstaviť krajinu, kde je všetko z plastu? V jednej takejto plastovej krajine som sa ocitla aj ja.

Kráčala som plastovým farebným chodníkom. Dokonca aj cesta bola plastová a jazdili po nej autá z plastu. Domy, stromy, všetko plastové a prekvapilo ma slnko v tvare veľkého žltého plastového vrchnáka. Smetiari si robili svoju prácu, vyvážali odpadky, samozrejme, plastové. Žiaci chodili do školy. Plastovej. Vybrala som sa tam aj ja. Bola som veľmi prekvapená. Žiaci sedeli na plastových stoličkách za plastovými stolmi, písali plastovými perami a kriedami na

plastovú tabuľu a ohadzovali sa plastovými papiermi. Za plastovými oknami som zazrela plastové kvety. Celý svet bol farebne plastový, ale chladný. Kde len oko dovidelo, bol samý plast. Vlastne hĺbka plastu. Hromadil sa a hromadil až ovládol celý svet. Bol všade, Vo vode, v prírode, pri cestách, v lese... Život v takej plastovej krajine pomaly zanikal.

Zrazu som sa zobudila a bola som šťastná, že nežijem v plastovej krajine.

Emma Miňová, 6.AZ

Plastová krajina

Kade chodím, tade chodím,
všade samé plasty vidím.
Farieb veľa, to je krása,
ale moje srdce nejasá.

Kde je kvietok, cvrček, lienka,
riecka, lúka, hora veľká ?
Hynie život, ľaká ma to.
Čo s tým spravím? Zastavím to?

Samé jedy, škodliviny,
iba samé umeliny.
Plastová krajina?
To je naša rakovina.

Natália Hajduková, 5.AZ

Krajina, kde je všetko z plastu

Veľakrát rozmýšľam nad tým, aké by to bolo žiť v inej krajine. Napríklad v krajine, kde je všetko z plastu.

V takejto krajine by bolo naozaj všetko z plastu. Ľudia a aj ja. Budovy by sa stavali z plastu, ktorý je lesklý a jemný. Sedieť v škole na plastovej stoličke, za plastovou lavicou a pozerat' von cez plastové okno. Takéto okno sa nedá rozbiť. Ľudia v plastovej krajine sklo nepoznajú. Poznajú iba plast. Plastové lesy, polia a lúky. Poznajú tam aj zvieratá, ale nie obyčajné, ale plastové. Zvieratá v plastovej krajine jedia plastovú trávu, na ktorej rastú plastové kvety.

Plastové kvety nemajú žiadnu vôňu ako tie naše, ktorých vôňa sa šíri všade navôkol.

Ani voda tam nežblnkoce, pretože je z plastu. Kvapky rozpusteného plastu padajú na zem, keď prší. Keby som tam ležala na plastovej posteli, rozmýšľala by som nad tým, odkiaľ sa ten plast berie. Myslím si, že plast tam rastie na čarovnom mieste.

Krajina, kde je všetko z plastu musí byť veľmi nudná. Život v nej by som si nevedela predstaviť.

Laura Surdeníková, 6.AZ

Chceli by ste byť neviditeľní aspoň jeden deň?

V ankete, či by ste chceli byť neviditeľní aspoň jeden deň, ľudia odpovedali takto:

- najviac, 46% by zas radi vedeli, čo si o nich myslia ľudia a chceli by byť neviditeľní aspoň mesiac
- 32,7% ľudí by si „požičalo“ zopár miliónov € v banke
- 11,5 by nechcela, lebo sa má dobre
- 3% si myslí, že by to bol podvod na priateľoch.
- iní zasa nechcú, lebo ich druhí nezaujímajú

Sen o neviditeľnom plášti

Poznáte ten pocit, keď máte úplne zlý deň? Ja áno... Ráno sa zobudím a hneď prídu problémy. O zvyšku dňa ani nehovorím. No večer si ľahnem do svojej mäkkej postele a rozmýšľam, čo bude zajtra. Pri tejto myšlienke zaspávam každý deň.

V momente, keď zaspím, mi kamoš obor vnukne hrôzostrašný sen. Väčšinou sa mi snívajú nočné mory. No raz sa mi však sníval nezvyčajne zvláštny sen. Bol o tom, že som si vyrobila plášť neviditeľnosti. Obliekla som si ho a ... stala som sa neviditeľnou.

Chodila som po meste a konala dobré skutky. Jedným z nich bolo, že som ako vánok sfúkla z ramien asi osemročného dievčatka šatku, a tým som zabránila, aby ho v jeho nepozornosti zrazilo auto. Na druhej strane cesty išla starénka, ktorá niesla tašku s nákupom. Okamžite som jej išla na pomoc. So svojimi neviditeľnými rukami som jej tašku pomohla doniesť až domov. Dalo mi veľkú námahu, aby som sa nerozsmiala, keď starénka pred vchodovými dverami stretla susedku a hovorila jej, že oddnes bude jesť už len ovosnú kašu, pretože ju mala na raňajky a cíti sa neuveriteľne silná.

Samozrejme, že som ten plášť nepoužívala len na dobré skutky, ale aj vtedy, keď som to potrebovala aj ja. Napríklad hneď ráno som si ho obliekla, aby som nemusela počúvať mamkine komentáre, prečo som nezjedla raňajky. Na prvej prestávke som sa pohádala s kamarátkami. Akože som odišla, no o sekundu som sa vrátila neviditeľná. Nebolo nič príjemné, čo som si o sebe vypočula. Na druhej strane to bolo dobré, pretože odvtedy sa snažím hádkam vyhýbať. Počas nasledujúcej hodiny ma učiteľka vyzvala odpovedať. Bola som nepripravená. Mala som obrovskú chuť použiť svoj zázračný plášť, no nevedela som, ako len tak zmiznem pred tabule. Neostávalo mi nič iné, len sa ospravedlniť a čakať. Pani učiteľka mi s kľudom vysvetlila, že sa mám látku doučiť a prihlásiť sa na nasledujúcu hodinu.

Vtedy som zistila, že ak sa človek postaví problému tvárou v tvár, tak ho hneď aj vyrieši. Nepotrebuje na to žiaden neviditeľný plášť.

Diana Feckaninová, 7.AZ

Plášť neviditeľnosti

Mám jeden sen. Sen mať neviditeľný plášť, v ktorom vám nič nehrozí, pretože by ste na pár minút zmizli zo sveta. Je to trochu nereálny sen, ale predstavovať si, že ho mám, ma baví vždy.

Miznúť zo sveta je celkom fajn. Len tak sa vyparíť z povrchu zemskeho. Zažiť napínavé dobrodružstvá, spoznať pravú tvár mojej najlepšej priateľky, vidieť veci, ktoré by som ani veľmi vidieť nechcela, nekonečne sa smiať pri vystrašení susedy a veľa iných vecí. No, za každé šibalstvo človek musí niesť následky. Pomocou plášťa ale nemusím zažiť zhon, radosť, zábavu, ale aj si

odpočinúť od otravných rečí sestry, kamarátky, ktorá ma napomína za neupravené vlasy... Veď ma vlastne ani vidieť nemôže, pretože som teraz pre ňu vzduchom. Alebo sa len zhlboka nadýchnuť, nábrať stratenú silu a pretĺkať sa ďalej životom. Bez toho aby ma niekto pozoroval z okna alebo na mňa niekto číhal za rohom.

Všetko však ostáva len v mojej hlave. Nič také ešte zatiaľ nevymysleli, možno ani nevymyslia... Nevie, čo bude v budúcnosti. To nevie nikto. Ale mať tak plášť neviditeľnosti...

Barbora Siroková, 7.A

Keby som si obliekla plášť neviditeľnosti

Vždy, keď sa ráno zobudím, zamyslím sa nad tým, aké by to bolo mať plášť neviditeľnosti.

Čo by som robila, keby som ho mala? Nešla by som nakupovať ani do školy. Išla by som cestovať. Cestovala by som tam, kde som ešte nikdy nebola a kde by som sa ani viditeľná nedostala. Bolo by to nádherne navštíviť ďaleké krajiny, spoznávať veci, ktoré by som v bežnom živote nikdy neuvidela.

Viem, že by som tiež pomohla tomu, kto by to vážne potreboval a ja ako neviditeľná by som mohla zariadiť veľa vecí, aby sa taký človek mal lepšie. Určite však viem, že by som išla aj do lesa, ale nie na huby ani na maliny, išla by som tam pozorovať zvieratka

zblízka. Mám ich veľmi rada. Keby som bola viditeľná, tak by sa ma hneď zľakli a utiekli by, no a ja by som sa nemohla kochať ich krásou a pozorovať ich. Ale neviditeľná by som sa dostala do ich blízkosti, pohladkala by som si ich, pozorovala ich život, A najmä by som ich mohla zachrániť pred poľovníkmi. Vyplašila by som ich vždy, keď by na nich striehli a chceli im ublížiť. A bolo by to krásne!

No asi by ma to dlho nebavilo. Ja si myslím, že najlepšie je byť sama sebou, aj keď nemám neviditeľný plášť ani žiadnu superschopnosť.

Kristína Pilipová, 5.AZ

Máte skutočného priateľa?

Priateľstvo je vzťah dvoch alebo viacerých ľudí, založený na vzájomnej dôvere, tolerancii a úprimnosti. Každý máme človeka, ktorému sa v núdzi, ale aj v bežnom živote vyrozprávame a máme v ňom dôveru. Takémuto človeku môžeme povedať, že je naším priateľom. Priateľa si človek sám vyberá. Môže byť jeden maximálne dvaja. Priateľ a kamarát nie je presne to isté, ako sa na prvý pohľad zdá. Kamarátov máme oveľa viac ako priateľov. Našli ste si už skutočného priateľa?

Našla som si skutočnú priateľku

Každý túži po priateľovi, ktorému by dôveroval. Ja mám to šťastie, že takého človeka mám pri sebe. Ako sa začalo naše priateľstvo?

Keď som si dovŕšila tri roky, nastúpila som do materskej školy. Vtedy som spoznala ju. Mala krásne dlhé vlasy a nádherný úsmev. Usmievavé, veselé dievčatko. A vtedy v materskej škôlke to začalo. Začalo sa naše detské priateľstvo. Tri roky mi ubehli rýchlo. A hoci som niekedy aj ronila slzičky, bola to ona, ktorá mi vždy povedala, aby som neplakala.

Nastúpili sme do prvého ročníka. Bok po boku. Teraz sme piatačky. V mojom

detskom živote som spoznala veľa ľudí, ľudí, ktorí mi často hovorili, že tu budú vždy pre mňa a ja som im naivne verila. Ale nebolo to tak, ako hovorili. Ale úplne niekde inde stála ona. Tichá, skromná duša. Nikdy má v ničom nezradila a viem, že ani nezradí. Keď som mala ťažké obdobie, nepýtala sa ma zbytočné otázky. Stále držíme spolu, spolu sedíme a vieme o sebe všetko. Prihlásili sme sa aj na rovnaký krúžok, ktorý nás veľmi fascinuje. Vždy sme spolu a trávim spolu voľný čas. Nikdy ju nechcem stratiť. Je to moja skutočná priateľka.

Sofia Daňková, 5.AZ

Priateľstvo

Priateľstvo je vzácny dar,
kto ho nemá, ten je sám.

Priateľa si treba nájsť,
kto ho nájde, nie je sám.

Keď priateľa nájdeš,
ten bude pri tebe stáť,
v dobrom aj v zlom
ť a bude zastávať.

Michaela Skirková, 7.AZ

Priateľ je dar

Priateľ je ten,
to ť a neprezradí,
dôveruje ti a tvoje tajomstvo
je uňho skryté v bezpečí.

Priateľ je ten, ktorý ti pomôže
v najhorších chvíľach.
Dokáže ť a podržať
a utrieť ti slzy.

Ak máme priateľa,
máme najvzácnejší dar.
Dar, ktorý nás nič nestojí,
ale v živote s nami obstojí .

Lívia Kuriplachová, 9.AZ

Skutočná priateľka

Každý má iste veľa priateľov. No nie každý je skutočný. Tento príbeh je o dvoch rovnakých a pritom úplne rozdielnych ľuďoch. O mne a o ...

Kaja, priateľka, s ktorou sme si všetko hovorili, verili si, mysleli si, že jedna druhú nikdy nezradí. Dokonca aj naši rodičia sa veľmi spriatelili. Chodili sme na spoločné výlety, stanovačky, pikniky a rôzne dovolenky. Vyrastali sme spolu, občas sme sa aj pohádali. No nikdy nie natoľko, aby sme si nedokázali odpustiť. Proste mali sme skoro dokonalé priateľstvo so všetkým, čo k nemu patrí. No nie všetko trvá do konca.

Aj v tomto „skoro dokonalom“ priateľstve prišla zrada. Pre mňa to bol skôr deň D, ktorý mi otvoril oči a na ktorý budem ešte dlho spomínať. Verila som jej najviac zo všetkých priateľov, preto som jej hovorila o všetkých svojich problémoch, chlapcoch, zaľúbení a celkovo typických ženských veciach. Ani

som len nepomyslela na zradu. Bohužiaľ, podkopla mi nohy, keď som to najmenej čakala. Jedine ona vedela moje najväčšie tajomstvo. Ale prezradila ho. Vtedy som pochopila, že skutočného priateľa mi osud ešte neposlal. Až vtedy som si dala dole „ružové okuliare“ a uvidela pravdu.

V tom okamihu sa vo mne niečo zlomilo. Bola som úplne na dne. Zrazu prišla Vika. Vytiahla ma z úplného dna nad hladinu a ja som sa mohla konečne smelo nadýchnuť. Len vďaka nej som rýchlo zabudla na sklamanie. S Vikou to bolo niečo, čo slovami ťažko opísať, ako prechádzka ružovým sadom... Niečo úplne iné ako s Kajou. Pochopila som, kto je skutočný priateľ. Samozrejme, že aj v tomto priateľstve sú hádky. Objímame sa a rýchlo zabudneme na to, čo sa stalo. Kamarátstvo nám trvá dodnes. A ja konečne mám pocit, že som si našla skutočnú priateľku.

Diana Feckaninová, 7.AZ

Vesmír nepoznaný a tajomný

Čo je vesmír?

Vesmír je celý svet a všetko vôkol neho. Sú to všetky hviezdy a planéty. Zem so svojimi rastlinami a zvieratami, my všetci - slovom

všetko. Vo vesmíre sú obrovské skupiny hviezd. Volajú sa galaxie a vyzerajú ako velikánske hviezdne mestá.

Zanikne raz vesmír?

Niektorí astronómovia si myslia, že galaxie sa budú aj naďalej vzdďaľovať a tým sa vesmír bude stále rozpínat'. Iní si myslia, že

galaxie sa jedného dňa začnú rútiť späť k sebe, až sa zrazia a nastane katastrofa -veľký krach.

Čo je mliečna cesta?

Mliečna cesta je galaxia, v ktorej žijeme. Tvoria ju všetky hviezdy, ktoré je v noci vidno na oblohe, a mnoho, mnoho iných, ktoré vidieť nemôžeš. Mliečna cesta je

špirálová galaxia. Naša galaxia sa preto nazýva aj mliečna cesta, lebo niekedy v noci môžeme časť z nej vidieť ako mliečnobiely svetielkujúci pás na oblohe.

Koľko je hviezd?

V mliečnej ceste je asi tisíc miliárd hviezd. Je to takmer dvesto hviezd na každého človeka žijúceho na Zemi! Napriek tomu, že hadujú, že jestvuje asi sto miliárd galaxií a asi sto miliárd hviezd. Je ťažké čo len

nemôžeme poznať celý vesmír, astronómovia predsa zistili, aký je veľký a koľko hviezd je v ňom. Od predstaviť si toľko hviezd, nie to chcieť ich spočítať.

Spracované podľa internetu

Vesmír očami detí

Do súťaže Vesmír očami detí sa zapojili aj naši žiaci.

Dávid Hužvej, 4.AZ

Antónia Červeňáková, 4.AZ

Ked' umenie šumí ...

9. marca 2018 sa uskutočnilo vyhodnotenie 9. ročníka literárnej súťaže Šumenie určenej pre žiakov základných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií v Košickom a Prešovskom kraji. A v ten deň umenie „zašumelo“ aj trom žiačkam našej Spojenej školy, ktoré si z rúk obľúbeného básnika pre deti a mládež Valentína Ševčíka (bol aj porotcom v tejto súťaži) prevzali čestné uznanie za básne k téme Farby svet(l)a.

Sabína Oreničová a Diana Feckaninová pri preberaní ocenenia

Čestné uznanie získala aj deviatačka Lívia Kuriplachová.

Súťažilo spolu 189 prác žiakov z 53 škôl. Víťazné práce budú publikované v zborníku víťazných prác a preložené do Braillovho písma.

Tajomstvo

Stromy stíšia naše
nezahojené rany,
tiene v nás vzbudia
zabudnuté spomienky.
Pramene bosých myšlienok
vyvierajú, keď naše srdcia
hľadia na svet.
Rieka živej prírody
preteká našou dušou
v bludisku pocitov
šťastia aj smútku.
Hľadáme v nich
farby svet(l)a
aby sme cítili
teplo svojho domova.

Diana Feckaninová, 7.AZ

Myšlienky

Moje myšlienky sú ako sny.
Skúšam ich nájsť každú noc.
Ale čas, ktorý v nich preteká,
sa nedá nájsť.
Tak ako kamienok pomaly padá
aj sny pretekajú nočným životom.
Až deň nám prináša farby svet(l)a.
Ale prečo nie pre všetkých?

Sabína Oreničová, 7.AZ

Ked' kopne múza

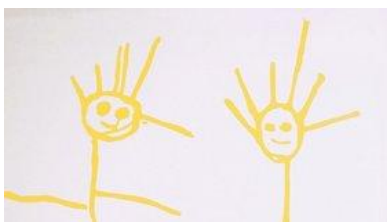
Farby sveta

Farby sú ako nemá radosť,
ktoré neprinášajú smútok,
ale farby do nášho
detského života.

Farebný svet nikdy
neskončí.
Aj keď máme niekedy
v sebe smútok,
farby svetla nezotrieme.

Natália Oreničová

Každý lieta snami
Kridla ľahké ako pierko
nás nimi unášajú
Vystačíme si
bezfarebnými slovami
zrýchleným dychom
Z oblakov sa na všetko
lepšie pozerá

Michaela Skirková

Na krídlach nešťastia.

Hovoríš si, môže to byť horšie,
doslova plávaš v nešťastí
a ty už nevieš, či čakáš
na zázrak alebo koniec.

Každý koho stretneš, hovorí:
„Vždy je svetlo na konci tunela.“
Lenže tvoje akosi
stratilo GPS.

Kladieš si otázky,
Kde je? Čo to je?
Prečo tu ešte nie je?
Odpoveď stále znie: Nevieť.

Tak z posledných síl
prenášaš sa cez to,
čakáš, čakáš,
ale ono akosi neprichádza.

Až na koniec zistíš,
že šťastie sú priatelia.
Oni ti baterkou
zasvietia na cestu.

Barbora Siroková

Ostala mi stopa v srdci
od tvojich rán
Moja duša ostala prázdna
Myšlienky stále víria
ako cestný prach.
Chvíľu rozmýšľam
a sypem kvapky ako
sa sype dážď z oblohy
Sú dôkazom toho,
že stopu nezavial čas

Lívia Luriplachová

Zahviezdili v súťažiach

Diana Feckaninová, 7.AZ v literárnej súťaži Šumenie - ČU

Sabína Oreničová, 7.AZ v literárnej súťaži Šumenie - ČU

Lívia Kuriplachová, 9.AZ v literárnej súťaži Šumenie - ČU

Miriam Miňová, 4.AZ v okresnom kole HK- 1. miesto, poézia I. kategória

Katarína Vygodová, 4.AZ v okresnom kole HK- 1. miesto, próza I. kategória

Klára Csonková, 2.AZ v okresnom kole HK- 2. miesto, poézia I. kategória

Laura Surdeníková,, 6.AZ v okresnom kole HK- 2. miesto, poézia II. kategória

Michaela Surdeníková, 8.AZ v okresnom kole HK- 2. miesto, próza II. kategória

Jakub Kaliňak, 9.AZ v okresnom kole HK- 2. miesto, poézia II. kategória

Diana Gabriela Džalajová, Ľudmila Lukáčová, 5.AZ v okresnej súťaži Detský hudobný folklór - Zlaté pásmo

Soňa Cimbalová, 9.AZ v súťaži Kukučínova literárna Revúca – Zlaté pásmo v kategórii žurnalistika, strieborné pásmo v kategórii poézia

Lívia Kuriplachová , 9.AZ v súťaži Kukučínova literárna Revúca – Strieborné pásmo v kategórii poézia

Veronika Kost'ová, 5.AZ - úspešná riešiteľka okresného kola Geografickej olympiády.

Filip Vygoda, 7.AZ- tretí najlepší riešiteľ za okres Svidník v Geografickej olympiáde

Filip Vygoda, 7.AZ- víťaz okresného kola Dejepisnej olympiády

Michaela Surdeníková, 8.AZ - 3. miesto v okresnom kole Dejepisnej olympiády

Blahoželáme
Blahoželáme

ZŠ Spojenej školy
ZŠ Spojenej školy
pripravuje

Deň rodiny

8. júna 2018

8. júna 2018

Tešíme sa na stretnutie!
Tešíme sa na stretnutie!

Časopis Centráčik pripravili a vydali žiaci Literárneho krúžku Centráčik, zložka Základná škola vo Svidníku

Redaktori: Soňa Cimbalová
Lívia Kuriplachová
Barbora Siroková
Diana Feckaninová
Natália Oreničová
Sabína Oreničová
Michaela Skirková
Viktória Paligová

Prispievateľ: Kristína Pilipová
Laura Surdeníková
Sofia Daňková
Kiara Sadivová
Emma Miňová
Veronika Kost'ová

Adresa: Spojená škola, ZŠ
Centrálna 464
089 01 Svidník

E-mail: zakladna@spojenaskolask.sk, tel.: 054/788 2042, mobil: 0911 750 314
0903625471

Informácie: www.spojenaskolask.sk

Časopis Centráčik vychádza od školského roku 2002/2003 ako občasník
pod vedením Mgr. Anny Lažovej